SOSYAL ARAŞTIRMALAR VE YENİLİK ENSTİTÜSÜ

SAYE - SOSYAL ARAŞTIRMA PROJELERİ

2025 YILI

BİRİNCİ TEKLİF ÇAĞRISI

Referans: SAYE/2025/01/

Son Başvuru Tarihi: 30/06/2025

1. Gerekçe ve Amaç

Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı tarafından desteklenen SAYE-Sosyal Araştırma Projeleri, günümüz dünyasını şekillendiren küresel eğilimler (artan risk ve belirsizlikler, nüfus ve demografik yapıdaki değişimler, yeşil ve dijital eksenli ikiz dönüşüm, hızlı kentleşme, bireyselleşme ve değişen aile yapısı ile artan eşitsizlikler gibi) ile Türkiye'nin 12. Kalkınma Planı'nda ortaya konan stratejik hedefler (Nitelikli İnsan, Güçlü Aile, Sağlıklı Toplum, Afetlere Dirençli Yaşam Alanları, Sürdürülebilir Çevre, Yeşil ve Dijital Dönüşümle Rekabetçi Üretim, İstikrarlı Büyüme, Güçlü Ekonomi gibi) bağlamında büyük önem taşımaktadır. Bu çerçevede program, toplumun mevcut yapısının bu dinamikler ışığında tanınması ve tanımlanması, var olan ve gelecekte ortaya çıkması muhtemel sorunların analitik olarak ortaya konulması, ulusal kalkınma hedefleriyle uyumlu fırsat ve yenilik alanlarının tespit edilmesi amacını gütmektedir.

Bu doğrultuda, bilimsel bilgi ve (büyük) verinin üretilmesi, elde edilen verilerin yenilikçi yöntemlerle analiz edilerek kanıt temelli stratejiler, politikalar ve uygulamalara dönüştürülmesi yoluyla Türkiye'nin ekonomik ve sosyal kalkınmasına ve 12. Kalkınma Planı eksenlerinin gerçekleştirilmesine önemli bir girdi sağlanması hedeflenmektedir.

Bu çağrının temel amacı; belirtilen küresel ve ulusal öncelikler doğrultusunda, sosyal sorunların tespiti ve çözümüne yönelik özgün veri tabanlarının üretilmesini, verilerin derinlemesine analizini, geleceğe dönük sorun ve yenilik alanlarına ilişkin uygulanabilir politika önerilerinin geliştirilmesini sağlayacak araştırma projelerinin ve akademik çalışmaların gerçekleştirilmesidir. Toplumsal sorun ve ihtiyaçların tespiti ile bunlara yönelik politika önerilerinin geliştirilmesi için bilimsel ve teknolojik bilginin üretilmesi kritik bir adımdır.

2. Çağrının Temel Öncelik Alanları

Teklif edilen proje önerisi aşağıda belirtilen temel öncelik alanlarının **en az birini** kapsamalıdır. Proje önerileri, bu alanlarda şimdiye kadar üretilmiş bilimsel bilgiye ne tür katkılar (örneğin, yeni kuramlar, yöntemler, teknolojiler) sağlayacaklarını, bu katkıların politika geliştirmeye nasıl destek sunacağını açıkça belirtecektir.

Temel Öncelik Alanları

12. Kalkınma Planı doğrultusunda belirlenmiş olan 18 temel öncelik alanı altında sunulmuş olan konular **örnek teşkil etmesi amacıyla** eklenmiş olup, teklif edilen proje önerisinin aşağıda belirtilen temel öncelik alanlarının en az birini kapsayacak biçimde sunulması beklenmektedir.

1. Nüfus ve Yaşlanma

Örnek Alt Konular

- *Türkiye'deki Doğurganlık Oranındaki Düşüş: Sosyal, Ekonomik ve Kültürel Dinamikleri*

- *İş ve Aile Yaşamını Uyumlaştırıcı Kamu Politikaları*
- *Aktif Yaşlanmada Mevcut Durum ve Politika Önerileri*

2. Aile

Örnek Alt Konular

- *Aile Yapısındaki Değişimler, Risk Faktörleri ve Koruyucu Örnekler*
- *Medyanın Aile ve Toplum Yapısına Yansımaları*
- *Türkiye'de Aileye Yönelik Sosyal Hizmet ve Aile Danışmanlığı Uygulamalarının Etkinliği*

3. Kadın

Örnek Alt Konular

- *Kadına Yönelik Şiddetin Kök Nedenleri ve Mücadele Politikalarının Etkinliği*
- *Kadınların Ücretsiz Ev İçi Emeğinin Görünürlüğü*
- *Kadın Yöneticilere Yönelik Algı ve Tutumlar*

4. Çocuk

Örnek Alt Konular

- *Çocuklarda Dijital Bağımlılık*
- *Çocuklar ve Ergenlerde Akran Zorbalığı ve Engelleyici Çözümler*
- *Koruma Altındaki Çocukların Toplumsal Hayata Uyumu*
- *Okul Öncesi ve İlköğretim Çağındaki Çocuk Bakım Hizmetlerinin Etkinliği*

5. Gençlik

Örnek Alt Konular

- *NEİY (Ne Eğitimde Ne İstihdamda Ne De Yetiştirmede Olan Gençler) Profilinin İncelenmesi*
- *Yaşam Memnuniyet Düzeyi, İhtiyaç ve Beklentilerindeki Değişim*
- *Kimlik ve Aidiyet Algısı ve Oluşumunda Etki Eden Faktörler*

6. Eğitim

Örnek Alt Konular

- *Eğitimde Teknoloji Kullanımının Etkinliği*
- *Eğitim Sisteminde Fırsat Eşitliği Mekanizmaları ve Etkinliği*
- *Erken Çocukluk Gelişimi Kapsamında Okul Öncesi Eğitim Sisteminin İncelenmesi*
- *Teknoloji-Yoğun Üretimde Mesleki Eğitimin Yeterliliği*

7. İstihdam ve Çalışma Hayatı

Örnek Alt Konular

- *İkiz Dönüşümün Meslekler Üzerindeki Etkileri ve Adil Geçiş*
- *Yeni Çalışma Modellerinin Sosyokültürel Etkileri ve İyi Uygulama Örnekleri*
- *Beceri Envanteri ve Beceri Uyumu*

8. Sağlık

Örnek Alt Konular

- *Toplum Ruh Sağlığı Profili ve Risk Haritası*
- *Bağımlılık Davranışının Nedenleri ve Mücadele Etkinliği*
- *Koruyucu Sağlık ve Evde Bakım Hizmetinde Yenilikçi* Uygulamalar

9. Sosyal Hizmetler, Sosyal Yardımlar ve Yoksullukla Mücadele

Örnek Alt Konular

- *Sosyal Yardımların Yoksullukla Mücadeledeki Rolü*
- *Sosyal Yardım Programlarının İşgücüne Katılım Davranışı ile Etkileşimi*

10. Gelir Dağılımı

Örnek Alt Konular

- *Sosyal Yardım Sistemine ilişkin Farkındalık Düzeyi*
- *Gelir Dağılımının Ekonomik ve Sosyal Kalkınma ile Etkileşimi*

11. Engelli Hizmetleri

Örnek Alt Konular

- *Engelli Bireyler için Sürdürülebilir Bakım Finansman Model Önerileri*
- *Engelli Bireyler için Bağımsız Yaşamı Destekleyici Yenilikçi Çözümler*

12. Uluslararası Göç

Örnek Alt Konular

- *Türkiye'deki Göçmenlerin Profili*
- *Deprem Sonrası Nüfus Hareketliliği ve İç Göç*

13. Yurtdışında Yaşayan Türkler

Örnek Alt Konular

- *Nitelikli İşgücünün Korunması ve Ülkemize Çekilmesine Yönelik Yenilikçi Öneriler*
- *Türk Diasporası Profili*

14. Kültür ve Sanat

Örnek Alt Konular

- *Kültür ve Sanatta Dijital Dönüşümün Etkileri ve Geleceğe Yönelik Stratejiler*
- *Kültür Ekonomisi Unsurlarının Ulusal ve Yerel Kalkınmaya Etkisi*

15. Spor

Örnek Alt Konular

- *Spor Turizmine Yönelik Mevcut Durum ve Potansiyel Değerlendirmesi*
- *Spor Kültürü ve Spor Yapma Alışkanlıklarının İncelenmesi*

16. Sivil Toplum

Örnek Alt Konular

- *Sosyal Medyanın Sivil Toplum Hareketleri Üzerindeki Etkileri*
- *STK'ların Karar Alma Süreçlerine Katılımının İncelenmesi*

17. Doğal Afetler

18. İkiz (Yeşil ve Dijital) Dönüşüm

3. Uygunluk

Proje başvuruları, İşbirliği Üniversitelerinin (Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi, Bilkent Üniversitesi, Hacettepe Üniversitesi, Marmara Üniversitesi ve Orta Doğu Teknik Üniversitesi) mensubu öğretim üyeleri, doktora eğitimini tamamlamış araştırmacıları ile doktora eğitim programlarında tez aşamasındaki öğrencileri tarafından yapılabilecektir. Başvuru sahibi/proje yürütücüsünün Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisinde ikamet etmesi gerekir.

Başvuru sahibinin uygunluğu ve Doktora Düzeyi Sosyal Araştırma Projelerinde başvuru sahibi olacak doktora tez aşamasındaki öğrencilere dair detaylar SAYE – Sosyal Araştırma Projeleri Başvuru Rehberi'nde yer almaktadır.

4. Bütçe ve Proje Süresi

Proje önerilerinde destek tutarı, projenin kapsamı, hedefleri ve faaliyetleri ile bütçenin uygunluğu ve gerekçelendirilmesi dikkate alınarak değerlendirilecektir.

Proje sonuçlarının paylaşılması amacıyla kongre/sempozyum katılımına yönelik seyahat giderlerinin karşılanabilmesi için proje başvurusunda ilgili seyahat bütçesinin başvuru sırasında öngörülmüş ve onaylanmış olması zorunludur. Projelerin değerlendirilmesi aşamasında onaylanan seyahat bütçelerindeki tutarlar sarf malzemesi vb. diğer harcama kalemlerine aktarılamaz.

Proje süresi **en fazla 24 aydır.**

Bütçeye dair uygun ve uygun olmayan maliyetlere ilişkin detaylar SAYE – Sosyal Araştırma Projeleri Başvuru Rehberinde yer almaktadır.

5. Başvuru Tarihi

Başvuruların yapılabileceği son tarih **30/06/2025**'tir.

Başvurular **30/04/2025** tarihinden itibaren yapılmaya başlanacaktır.

Başvuruya dair duyuru ve bilgilendirme https://saye.asbu.edu.tr adresinden takip edilecektir. Başvurular yalnızca çevrim içi olarak SAYE Proje Yönetim Bilgi Sistemi (SAYEpys) üzerinden kabul edilecektir. Başvuru Rehberi erişimi yukarıda belirtilen web adresinden erişilebilir; SAYEpys sistemine https://sayepys.asbu.edu.tr ilgili linkten erişim sağlanabilir.